

К. соц. н. Бержанір А. Л.
*Уманський державний педагогічний
університет імені Павла Тичини (Україна)*

СОЦІАЛЬНЕ ІНВЕСТУВАННЯ ЯК ФОРМА РЕАЛІЗАЦІЇ СОЦІАЛЬНОЇ ВІДПОВІДАЛЬНОСТІ БІЗНЕСУ

Незважаючи на зростаючу зацікавленість бізнесу в організації та підтримці різних місій соціального характеру, бізнес завжди орієнтований на отримання доходів, їх збільшення і саме це прагнення є основною умовою існування і успішності підприємницької діяльності у будь-якій галузі. Бізнес цілком здатний до розвитку власними зусиллями, але при цьому на нього впливають зовнішні чинники і внутрішня мотивація розвитку. Це поєднання і обумовлює відповідальність підприємництва не тільки всередині бізнес-спільноти, але й перед державою і суспільством, яке виражається в особливостях проявів механізму соціального інвестування.

У більшості країн з розвиненою економікою давно працюють над створенням ідеальної моделі участі бізнесу в соціальних програмах. При цьому в розрахунок обов'язково береться і економічна вигода, без якої ці проекти не будуть цікаві підприємствам. Відзначено, що саме з ростом добробуту населення зростає і обсяг добровільної участі в соціальних інвестиційних проектах у приватних інвесторів.

Для України, де розвиток соціальної сфери є актуальним, життєво необхідно виробити таку стратегію роботи з соціальними інвестиціями, за якої потреби підвищення рівня життя громадян фінансувалися б у повному обсязі. Сутність соціального інвестування в корпораціях полягає в тому, що під час процесу інвестиційної діяльності виробляється певна політика, яка призводить до отримання підприємством не тільки економічної, але і соціальної вигоди, хоча важко заздалегідь розрахувати її величину.

Соціальне інвестування хоча і відносно нове явище, але розвивається швидкими темпами завдяки активному обговоренню проблематики професійними співтовариствами і розумінню бізнес-спільнотою необхідності і переваг впровадження соціальної політики в корпоративну стратегію компаній.

Соціальне інвестування – спосіб реалізації корпоративної соціальної відповідальності за допомогою цільових програм, які відповідають потребам групам зацікавлених осіб–споживачів, персоналу, місцевих спілок. «Соціальні інвестиції – це добровільний внесок бізнесу в розвиток суспільства. До соціальних інвестицій найбільш часто відносять: спонсорство й корпоративну благодійність, піклування, взаємодію з місцевим співтовариством, владними структурами, корпоративні партнерські програми» [1].

Зберігаючи деякі риси благодійності, корпоративні соціальні інвестиції визначають новий рівень розвитку відносин між владою, бізнесом і

суспільством в цілому. При цьому метою здійснення соціальних інвестицій має бути створення доданої вартості в соціальній сфері, а не тільки мінімізація негативних ефектів, що породжуються діяльністю компанії. Разом з тим, через здійснення соціально відповідальних інвестицій, інвестори можуть внести свій внесок у стійкий розвиток, що є не тільки способом отримання доходу, але і створенням соціальних змін, відповідністю етичним нормам і зниженням негативного впливу на екологічний стан навколишнього середовища.

Вчені стверджують, що існує два основні аспекти, з огляду на які розглядають соціальні інвестиції:

1. Соціальні інвестиції в контексті корпоративної соціальної відповідальності, під якою розуміють соціальну діяльність підприємства, спрямовану на зовнішнє середовище з метою створення сприятливого іміджу в очах громадянського суспільства та надання соціальних благ працівникам підприємства.

2. Інвестиції в людський капітал, що сприяють підвищенню професійної кваліфікації та покращанню продуктивних здібностей людини і тим самим збільшують продуктивність праці [2, с. 151].

Для мобілізації фінансових ресурсів, координації та підвищення ефективності соціального інвестування у 2000 році створено Український фонд соціальних інвестицій (УФСІ), головним ресурсом якого є кошти міжнародних донорів (Світового банку, Європейського Союзу, урядів Німеччини, Японії, Швеції, Великобританії, Фонду ім. Чарльза Стюарта Мотта, Канадської агенції з міжнародного розвитку, Міжнародного фонду „Відродження”, Програми розвитку ООН).

За час роботи фондом реалізовано „майже 1200 мікропроектів по всій території України, з-поміж яких підтримка шкіл, дитячих садків, водогонів, відкриття центрів кризового втручання, хосписів, центрів соціальної підтримки. На черговий проект, спрямований на розв’язання проблем внутрішньо переміщених осіб, уряд Німеччини надав ще 14 мільйонів євро. Коштом грантів передбачено створити понад 70 додаткових груп у дитячих садочках Києва, більш ніж 1000 місць для проживання внутрішньо переміщених осіб, а також відновити дитячі садочки, школи, заклади соціального захисту в Харківській, Дніпропетровській, Запорізькій областях” [3].

Таким чином, на відміну від традиційних інвестиційних підходів, соціальне інвестування включає екологічні, соціальні, управлінські та інші фундаментальні чинники сталого розвитку в процесі прийняття інвестиційних рішень. Такий комплексний підхід до інвестування спрямований на досягнення конкурентоспроможної прибутковості, скоригованої з урахуванням ризику.

Список використаних джерел:

1. Мельничук Л. С. Сутність та значення соціальних інвестицій [Електронний ресурс] / Л. С. Мельничук // Глобальні та національні проблеми економіки : електронне наукове фахове видання. – Миколаїв : Миколаївський націон. ун-т ім. В. О. Сухомлинського, 2016. – № 11. – Режим доступу : <http://global-national.in.ua/issue-11-2016/19-vipusk-11-cherven-2016>.

2. Лібанова Е. М. Людський розвиток в Україні: можливості та напрями соціальних інвестицій : кол. наук.-аналіт. моногр. / під ред. Е. М. Лібанової. – К. : Ін-т демографії та соціальних досліджень НАН України, 2006. – 356 с.

3. Кащенко В. Соціальні інвестиції – філософія нової державної політики [Електронний ресурс] / В. Кащенко. – Режим доступу : <http://ukurier.gov.ua/uk>.